

en Beslutning af Byraadet, som han anseer for aldeles utilbørlig, vil det saaledes f. Ex. vise sig, at det ikke er let at see, hvad Lovforslaget har villet. Jeg holder mig indenfor den snævre Ramme, som jeg i dette Øieblik har bragt mig, naar jeg omfatter dette Punkt lidt nærmere, thi det er det andet Punkt, der omhandles i Loven af 23de Januar 1862. Paa samme Tid, som dens § 1 indeholdt den Bestemmelse, at det ikke just skulde være nødvendigt at indstille enhver Sag til høiere Afgjørelse, hvor Borgermesteren ikke var i Fleertallet, men der tværtimod var et meget stort Fleertal imod ham, hedder det ved Siden deraf i denne Lovs § 2: „Finder Borgermesteren (Byfogden), at en tagen Beslutning overstrider den Communalbestyrelsen tilkommende Myndighed eller i anden Henseende er stridende mod Lovgivningen, eller at den gaar ud paa at træffe en for Kommunen fordervelig Foranstaltning eller at nægte Opfyldelsen af en Kommunen paahvilende Pligt, saa kan han ved sin Erklæring til Forhandlingsprotocollen midlertidigt sætte Beslutningen ud af Kraft, hvorefter han snarest muligt gjør Indberetning herom til vedkommende Minister, der da afgjør Sagen.“ Den grundlovmæssige Ret, som en Commune maatte have til efter den hele gjældende Lovgivning at tye til Domstolene, er naturligvis ikke betagen den i saadanne Tilfælde, men selve Afgjørelsen er ligesom og uden Forbehold overladt til Ministeren. Hvorledes stiller Sagen sig derimod efter nærværende Lovforslag? I dette § 2 har man vistnok optaget de her citerede Ord fra Loven af 1862, men man har efter Ordene: „Herom gjør han snarest muligt Indberetning til vedkommende Minister, der da afgjør Sagen“ indsat i Parenthes: „see § 24“, og dette maa dog aabenbart skulle sige, at den ministerielle Afgjørelse finder sin Begrænsning og sin nærmere Bestemmelse ikke blot ved Grundloven og ved de iøvrigt gjældende almindelige Love, men ogsaa ved dette Lovforslags § 24; men i denne staaer der nu: „Nægter Byraadet at efterkomme Ministerens Paalæg, idet det ikke vil erkjende at have overtraadt Loven, kan Spørgsmaalet herom fordres afgjort af Domstolene, Formener Ministeren, at Byraadets Medlemmer,

alle eller nogle, herved eller iøvrigt ved ulovlige Beslutninger have paaført Communen Skade, som de burde være pligtige at erstatte, kan Indenrigsministeren ligeledes forfølge Sagen for Domstolene.“ Det sidste Punktum skal jeg ikke inklade mig nærmere paa, men de Herrer ville let see, at der en overordentligt stor Forskjel paa, om Lovforslaget som nu siger, at enhver Lovfortolkning hvorom der opstaaer Tvist mellem Ministeren og Byraadet, afgjøres af Domstolene med fuld Myndighed, eller om man bliver staaende ved den vigtige Garanti for Selvstændighed, som findes i Grundlovens Forskrift om, at Competenceconflicter afgjøres ved Domstolene. Bestemmelsen i § 24 er dog vidt forskjellig fra den Regel, at Administrationen ikke, hvor der tvistes, om en Sag hører under Domstolene eller under Administrationen, trodsigt kan sige: „Vi tillade ikke, at Domstolene afgjøre dette Spørgsmaal“, at altsaa Domstolene ere berettigede til at afgjøre, om et Spørgsmaal efter den gjældende Ret hører under Domstolene eller under Administrationen. Der er just mangfoldige Fortolkningsspørgsmaal, hvis endelige Afgjørelse efter den nuværende Lovgivning hører under Administrationen, hvorfor Domstolenes Afvendelse, hvis en Sag om et saadant Tilfælde nu blev indbragt for dem, vilde gaae ud paa: „Der er vel Spørgsmaal om Anvendelse af en Lov, men Fortolkningen af denne Lov hører ikke ind under os, men under Administrationen.“ Efter dette Lovforslags § 24 ville jo derimod alle Spørgsmaal om de i samme omhandlede Forhold blive Noget, som Domstolene maae afgjøre; men, saa vigtigt det nu er, at Domstolenes Myndighed opretholdes i alle de Tilfælde, hvor Sagen efter sin Natur egner sig til at komme for Domstolene, saa forkeert er det, naar man vil lade al Administration have i en Proces om, hvorvidt den administrative Norm, der skal tjene til Afgjørelse, ogsaa er anvendt rigtigt. Dette er saaledes det andet Punkt, hvor Tanken i Lovforslaget ikke er gennemarbejdet, og det vilde sandeligt ikke være vanskeligt at frembrage flere saadanne Paragrapher, med Hensyn til hvilke det kunde paavises, at Sagen trænger til nærmere Bearbejdelse.